



Debatky

– každodenní cesta k šťastnému životu

Ve školní třídě, kde pobýváme velké množství hodin společně v poměrně náhodně sociálně sestavené vrstevnické skupině, může být vhodné místo, kde se dá trénovat pokojné zvládnutí odlišného názoru a vedení slušné diskuse.

Pro toho, kdo by se chtěl do této sice náročné, ale smysluplné činnosti přeci jen pustit, nabízíme k trénování Debatky, které podporují průběh kultivované diskuse.

Co jsou to Debatky?

Jedná se o kartičky, které obsahují nedokončené věty a otázky v šesti kategoriích důležitých pro kvalitní diskusi: vyjádření souhlasu, žádost o upřesnění/vyjasnění, doptání se, vyjádření nesouhlasu, doplnění / připojení se k diskutovanému tématu, výzva k zapojení dalších členů skupiny.

Nejobtížnější bývá první krok, zapojení do diskuse. Nedokončené věty tento krok usnadňují a umožňují se soustředit na samotné sdělení. Jsou nabídkou, jak může žák zahájit své zapojení do diskuse.



Jak je možné s Debatkou pracovat?

Stejně jako u Aplausek nabízíme i zde kontinuum, nakolik a jak chcete práci s Debatkami rozvinout:

1

Používám je pouze jako učitel. Mám je u sebe **v přípravách** nebo na stole a využívám je pro svoje vedení třídních diskusí.

2

Vezmu si sadu Debatek navrženou autory, vytisknu je pro každého žáka a nabízím je **příležitostně** pro diskuse nebo například pro skupinovou práci.

3

Volím si, jaké oblasti budeme trénovat, a zavádím jednotlivé kategorie Debatek postupně. (Debatky lze také nastříhat na kartičky a postupně si je dolepovat do prázdného archu jako loto.)

4

Cíleně s žáky **jednotlivé části rozvíjím, trénuji**. Každý žák má jednu kopii u sebe v sešitě, portfoliu nebo při častém využívání i přímo nalepenou na lavici. Příležitost je využít je často součástí příprav na hodiny, aby se tento způsob stal normou ve společné komunikaci.

5

Vytvořím **vlastní Debatky**. Využiji prázdnou šablonu a vybírám dle věku, potřeb a kompetencí svých žáků, které obraty použiji. (Níže v textu je rozsáhlejší verze debatních vstupů, ze kterých je možné si v průběhu roku vybírat.)

6

Mám promyšlené, jak **v průběhu roku** budu postupně jednotlivé kategorie rozvíjet a doplňovat podle toho, jak se žáci budou zlepšovat. Průběžně si žáci budou dopisovat nové obraty a tvořit nové sady karet. Společně můžeme vymýšlet i **vlastní obraty či kategorie**.

DEBATKY

SOUHLAS

Souhlasím s..., protože...
To, co říkáš, mi přijde důležité, protože...
Tvá myšlenka mi pomáhá pochopit, že...
Oceňuji, co jsi řekl/a, protože...
Z toho, co jsi říkal/a, mi přijde zásadní...

UPŘESNĚNÍ/VYJASNĚNÍ

Kde bych mohl/a prosím tuto informaci najít?
Zajímalo by mě, jak jsi došel/došla k tomu závěru?
Mohl/a bys říct tu část ještě jednou?
Myslím, že říkáš... Je to tak?
Přemýšlím nad tím, co říkáš, a zajímá mě...

DOPTÁNÍ

Nejsem si jistý/jistá, zda jsem pochopil/a...
Chtěl/a bych se ještě zeptat na...
Potřeboval/a bych si ujasnit, jak...
Čím si vysvětluješ, že...
Jak souvisí... s...?

NESOUHLAS

Souhlasím s... A jinak vidím...
Nemohlo by to být i tak, že...
Vidím to jinak, protože...
Nabízím ještě jiný úhel pohledu...
Nejsem si jistý/jistá, že s touto částí souhlasím...
O tom, co říkáš, nejsem úplně přesvědčen/a...

DOPLNĚNÍ/PŘIPOJENÍ

Chtěl/a bych doplnit myšlenku...
Rád/a bych rozvinul/a tvou myšlenku...
K tomu, co zaznělo, bych chtěl/a dodat, že...
Rád/a bych navázal/a na...
Můžu to propojit s...

VÝZVA K ZAPOJENÍ

Ještě by mě zajímalo, co si o tom myslíš právě ty, *(jméno)*?
Rád/a bych slyšel/a tvůj nápad/názor, *(jméno)*.
Zajímaly by mě ještě další pohledy na...
Zajímalo by mě, co se honí v hlavách těch, co ještě nemluvili o...

DEBATKY

SOUHLAS

Souhlasím s..., protože...
To, co říkáš, mi přijde důležité, protože...
Tvá myšlenka mi pomáhá pochopit, že...
Oceňuji, co jsi řekl/a, protože...
Z toho, co jsi říkal/a, mi přijde zásadní...

UPŘESNĚNÍ/VYJASNĚNÍ

Kde bych mohl/a prosím tuto informaci najít?
Zajímalo by mě, jak jsi došel/došla k tomu závěru?
Mohl/a bys říct tu část ještě jednou?
Myslím, že říkáš... Je to tak?
Přemýšlím nad tím, co říkáš, a zajímá mě...

DOPTÁNÍ

Nejsem si jistý/jistá, zda jsem pochopil/a...
Chtěl/a bych se ještě zeptat na...
Potřeboval/a bych si ujasnit, jak...
Čím si vysvětluješ, že...
Jak souvisí... s...?

NESOUHLAS

Souhlasím s... A jinak vidím...
Nemohlo by to být i tak, že...
Vidím to jinak, protože...
Nabízím ještě jiný úhel pohledu...
Nejsem si jistý/jistá, že s touto částí souhlasím...
O tom, co říkáš, nejsem úplně přesvědčen/a...

DOPLNĚNÍ/PŘIPOJENÍ

Chtěl/a bych doplnit myšlenku...
Rád/a bych rozvinul/a tvou myšlenku...
K tomu, co zaznělo, bych chtěl/a dodat, že...
Rád/a bych navázal/a na...
Můžu to propojit s...

VÝZVA K ZAPOJENÍ

Ještě by mě zajímalo, co si o tom myslíš právě ty, *(jméno)*?
Rád/a bych slyšel/a tvůj nápad/názor, *(jméno)*.
Zajímaly by mě ještě další pohledy na...
Zajímalo by mě, co se honí v hlavách těch, co ještě nemluvili o...



DEBATKY

SOUHLAS



UPŘESNĚNÍ/VYJASNĚNÍ

DOPTÁNÍ

NESOUHLAS

DOPLNĚNÍ/PŘIPOJENÍ

VÝZVA K ZAPOJENÍ

DEBATKY

SOUHLAS



UPŘESNĚNÍ/VYJASNĚNÍ

DOPTÁNÍ

NESOUHLAS

DOPLNĚNÍ/PŘIPOJENÍ

VÝZVA K ZAPOJENÍ

